

FÖR SAMTLIGA OMRÅDEN GÄLLER FÖLJANDE

ALLMÄNT

Ur miljöbalkens tredje kapitel:

Mark- och vattenområden samt fysisk miljö i övrigt som har betydelse från allmän synpunkt på grund av deras naturvärden eller kulturvärden eller med hänsyn till friluftslivet skall så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada natur- eller kulturmiljön...

Områden som är av riksintresse för naturvården, kulturmiljövården eller friluftslivet skall skyddas mot åtgärder som avses i första stycket. (MB 3:6)

UNDERHÅLL

Ur plan- och bygglagens tredje kapitel:

Underhållet skall anpassas till byggnadens värde från historisk, kulturhistorisk, miljömässig och konstnärlig synpunkt samt till omgivningens karaktär. Byggnader, som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt eller som ingår i ettbebyggelseområde av denna karaktär, skall underhållas så att deras särart bevaras. (PBL 3:13)

Detta innebär att stor vikt skall läggas vid:

- att byggnaders ursprungliga exteriör inte förändras genom exempelvis byte av fasadmateriäl, fönster, takmaterial eller färgtyp och kulör.
- att underhållet sker varsamt med traditionella material och metoder.
- att försöka rätta till kulturhistoriskt och miljömässigt olämpliga förändringar som skett under senare tid.
- att försöka bevara de ursprungliga materialen som med sin ålder och patina på ett oersättligt vis berättar om byggnadernas historia, äldre hantverksskicklighet, materialkvalitet och byggnadsteknik.

OM- OCH TILLBYGGNADER

Ur plan- och bygglagens tredje kapitel:

Ändringar av en byggnad skall utföras varsamt så att byggnadens karaktärsdrag beaktas och dess byggnadstekniska, historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden tas tillvara. (PBL 3:10)

Byggnader, som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt eller som ingår i ett bebyggelseområde av denna karaktär, får inte förvanskas. (PBL 3:12)

Detta innebär att stor vikt skall läggas vid:

- att en eventuell tillbyggnad eller andra nytillskott som fönster, dörrar och burspråk anpassas till den befintliga byggnaden både när det gäller utformning, placering och materialval.

TOMTER

Ur plan- och bygglagens tredje kapitel:

Tomter som tas i anspråk för bebyggelse skall anordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden och till natur och kulturvärdena på platsen. (PBL 3:15)

Vid sådan ändring av en byggnad för vilken bygganmälan krävs skall tomten anordnas så att den uppfyller kraven i § 15 i den utsträckning som efter omständigheterna kan krävas med hänsyn till kostnaderna för arbetet och tomtens särskilda egenskaper. (PBL 3:16)

Detta innebär att stor vikt skall läggas vid:

- att tomterna inte förändras genom stora anläggningsarbeten, som plansprängningar och utfyllnader för exempelvis parkeringsplatser.
- att den traditionella växtligheten samt exempelvis staket, grindar och belysning bevaras och att eventuella nytillskott underordnar sig den befintliga miljön.

NYTILLKOMMANDE BEBYGGELSE

Uppförande av nya hus inom de områden som utpekats som kulturhistoriskt värdefulla kan endast bli aktuellt i undantagsfall. Nybyggnad kan medges om en villa skulle bli totalförstörd, till exempel på grund av brand. Uppförande av mindre uthus och garage kan i vissa fall godkännas.

Ur plan- och bygglagens tredje kapitel:

Byggnader skall placeras och utformas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur- och kulturvärdena på platsen. Byggnader skall ha en yttre form och färg, som är estetiskt tilltalande, lämplig för byggnaderna som sådana och som ger en god helhetsverkan. (PBL 3:1)

Tomter som tas i anspråk för bebyggelse skall anordnas på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- eller landskapsbilden och till natur och kulturvärdena på platsen. (PBL 3:15)

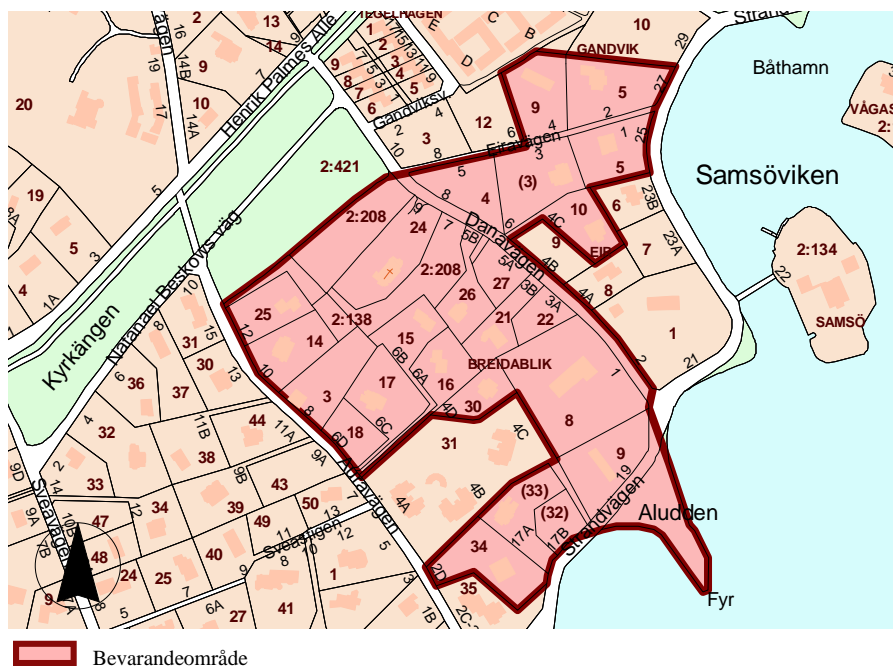
Detta innebär att stor vikt skall läggas vid:

- att husen placeras i förhållande till gatan på samma sätt som intilliggande byggnader.
- att en eventuell ny villabyggnad anpassas till områdets karaktär och ges likartade proportioner som omgivande villor.
- att eventuella garage eller uthus placeras så att de ej dominerar i förhållande till gatumiljön eller tomtens huvudbyggnad, samt i övrigt anpassas till närmiljöns material, form och färg.

Plan och bygglagens paragrafer gäller generellt för alla områden och enstaka byggnader.

B47 KVARTERET BREIDABLIK

I Kulturminnesvårdprogrammet motsvaras området av närmiljön 30:10, Djursholm (se KMVP sidan 125 ff.). De nybyggda flerfamiljshusen i områdets södra del är dock borttagna ur området.

MOTIV FÖR BEVARANDE

I området finns en rad välbevarade villor på mycket stora tomter. Här finns exempel på en monumental arkitektur från 1890-talet och från 1900-talets första decennium.

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Kvarteret Breidablik och delar av de angränsande kvarteren Eir och Gandvik ligger på en höjdsträckning som löper parallellt med vattnet. I den branta terrängen ligger några stora villor på naturtomter med rik växtlighet. På en parktomt ner mot vattnet ligger den stora Villa Pauli. I områdets norra del återfinns Djursholms kapell på en höjd. Kvarterets många stora villor låg tidigare i förnäm avskildhet på väl tilltagna tomter. Idag har flera av dessa tomter styckats och bebyggt med villor och flerfamiljshus. Den största förändringen har skett i den södra delen. Här har ett flertal större byggnader uppförts.

De stora villorna är uppförda i 1 1/2 till 2 1/2 våningar. Husen, som oftast är arkitektritade, har ett rikt varierat och individuellt utseende. Några hus är byggda i kubisk form med drag av barock. Andra hus är dekorerade med torn, burspråk och olika utbyggnader. Fasaderna är rikt utsmyckade.

De flesta husen står på grunder av kvaderhuggen sten. Slät- eller spritputsade fasader liksom spontad träpanel dominerar. Fasaderna är ljusst färgsatta i gult, grått eller vitt. Speciellt de putsade husen har dekorationer i vitt. Villa Pauli är byggd av rött tegel och täcks av ett säteritak. Många olika takformer, såsom topptak, sadeltak med eller utan valmade gavelspetsar finns. Taken är ofta varierade med exempelvis svängda takfall. Taktäckningen består av falsad slätplåt eller rött tvåkupigt tegel.

Eir 10, Danavägen 4C

GÄLLANDE BESTÄMMELSER

Området berörs av detaljplaner från 1937-1995. Minsta tomtstorlek varierar mellan 1 200 och 2 000 kvm. Planerna medger att 1/9-1/7 av tomten bebyggs med en till tre våningar.

Breidablik 8, 9, 14, 21, 24, 26, och 34, Djursholm 2:136 samt Gandvik 9 omfattas av Q- eller q-bestämmelser i planen.

Breidablik 24, (Djursholms kapell) är byggnadsminne.

BEVARANDE

HELA OMRÅDET

För att områdets kulturhistoriska värden skall bevaras, är det vid underhåll, om- och tillbyggnader, nybyggnader eller andra arbeten, av stor vikt att hänsyn tas till områdets karaktär. Denna kan sammanfattas i följande punkter:

Tomternas utformning och husens placering

- Hus och trädgårdar är följsamt anlagda efter tomternas kuperade topografi, utan större plansprängningar eller planutfyllnader.
- Bostadshusen är centralt placerade på tomterna
- Växtligheten är främst av naturtyp.

Husens storlek, höjd och karaktär

- Boningshusen är stora och uppförda i en eller två våningar med inredd vind.
- Husen är rikt varierade och individuellt utformade.
- Taken är varierade toptak, brutna eller obrutna sadeltak. Vissa tak har valmade gavelspetsar.

Material och färg

- Fasadernas ytmaterial är puts eller spontad panel.
- Färgsättningen är traditionell med ljus puts och ljusa oljefärger.
- Grunderna är av huggen natursten.
- Taktäckningen består av tvåkupigt rött lertegel eller slätplåt.

Övrigt

Uthus och garage ansluter vad gäller placering, form och färg till tomtens övriga bebyggelse.

Om ett bebyggelseärende innebär ett hot mot områdets särdrag bör detaljplanen ändras. Planens bestämmelser och beskrivning skall då utformas så att områdets karaktär enligt ovanstående punkter i allt väsentligt garanteras.

VISSA BYGGNADER

Inom detta område finns ett antal byggnader som, förutom sitt värde som en del av kulturmiljön, har ett egenvärde ur arkitektonisk synpunkt. I de bebyggelseinventeringar som genomförts har husen delats in i tre klasser; omistlig, värdefull och intressant. Extra varsamhet bör iakttas när det gäller förändringar av de omistliga och värdefulla byggnaderna. De intressanta byggnaderna får anses skyddade genom vad som gäller för hela området.

Omistliga byggnader

För de så kallade omistliga byggnaderna gäller, förutom de punkter som behandlar hela området, att eventuella förändringar måste ske med mycket stor hänsyn till byggnadernas egenart. De fastigheter som berörs är:

- Breidablik 8-9, Strandvägen 19
- Breidablik 24, Danavägen 9
- Eir 10, Danavägen 4C

Värdefulla byggnader

För de så kallade värdefulla byggnaderna gäller, förutom de punkter som behandlar hela området, att eventuella förändringar bör ske med stor varsamhet. De fastigheter som berörs är:

- Breidablik 14, Auravägen 10
- Breidablik 21, Danavägen 3B
- Breidablik 26, Danavägen 5B
- Breidablik 34, Auravägen 2D
- Djursholm 2:136, Strandvägen 17
- Djursholm 2:132, Eiravägen 3
- Gandvik 9, Eiravägen 4